

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 15P/25/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8223209748
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Hanuščaková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2023:8223209748.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou Mgr. Ivanou Hanuščakovou vo veci starostlivosti súdu o maloletých A. B., nar. XX.X.XXXX a A. B., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom C. D. XX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, Dlhý rad 17, deti otca E. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. D. XX a neb. matka F. A., nar. XX.X.XXXX, zomr. X.X.XXXX, o zverenie maloletých do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Maloletí A. B., nar. XX.X.XXXX a A. B., nar. XX.XX.XXXX sa zverujú do náhradnej osobnej starostlivosti E. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bude vykonávať osobnú starostlivosť o maloletých, starať sa o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletých v rovnakom rozsahu ako rodičia a v bežných veciach ich bude zastupovať a spravovať ich majetok namiesto otca.

Ukladá otcovi maloletých E. B., nar. XX.X.XXXX prispievať na výživu maloletých A. B., nar. XX.X.XXXX a A. B., nar. XX.XX.XXXX vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne na každé dieťa, vždy do 20.dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa podaným návrhom zo dňa 17.8.2023 domáhala zverenia maloletého A. a A. do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Svoj návrh odôvodnila tým, že je plnoletou sestrou uvedených maloletých detí. Ich matka F. A. zomrela dňa X.X.XXXX. Otec detí E. B. je ťažko zdravotne postihnutý, je po cievnnej mozgovej príhode, má amputovanú nohu, má diabetes. Vyžaduje celodenné opatrovanie. Zabezpečuje mu opatrovateľskú starostlivosť a poberá na neho opatrovateľský príspevok za opatrovanie vo výške 569 € mesačne. Ich rodičia nebohá A. F., nar. XX.X.XXXX a E. B., nar. XX.X.XXXX žili v družnom vzťahu. Z tohto družného vzťahu pochádza 11 detí, z ktorých 6 detí je ešte maloletých. Štyria súrodenci C. B., nar. XX.X.XXXX, G. B., nar. XX.X.XXXX, D. B., nar. XX.X.XXXX, a E. B., nar. X.X.XXXX majú rozsudkom Okresného súdu Bardejov, sp. zn. 4P/10/2023 nariadenú ústavnú starostlivosť, ktorú vykonávajú v Centre pre deti a rodiny Svidník, Partizánska 306/6, Svidník. Dôvodom nariadenia ústavnej starostlivosti bola tá skutočnosť, že matka je nebohá a otec má vážne zdravotné problémy, nemôžu zabezpečiť riadnu starostlivosť, výživu, výchovu a vzdelávanie maloletých detí v adekvátnom rozsahu, pretože má vážne zdravotné problémy a je odkázaný na pomoc tretích osôb. Žije v manželskom zväzku s H. B., nar. XX.XX.XXXX. Z ich manželského spoluzitia nepodchádzajú mal. detí. S manželom sa odsťahovala z obce Sveržov do Nižného Tvarožca z dôvodu opatrovania jej otca. Obývajú 1- izbovú drevenú chatrč, ktorá je zariadená nevyhnutným nábytkom. Jej manžel

je nezamestnaný. Nemá príjem. I. A. ukončil povinnú školskú dochádzku, nepripravuje sa na budúce povolanie. I. A. je žiakom Základnej školy v Gaboltove.

2. Otec maloletých sa k veci písomne nevyjadril.

3. Na pojednávanie vytýčené na deň 5.10.2023 sa dostavila kolízna opatrovníčka, nedostavili sa navrhovateľka a otec, u ktorých je predvolanie na pojednávanie doručené, svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnili, nežiadali o odročenie pojednávania. Otec nie je schopný sa dostaviť pre zdravotné postihnutie. Preto súd v súlade s ustanovením § 180 CSP vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti s prihliadnutím na obsah spisu a vykonané dokazovanie.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením vyjadrení účastníkov konania, oboznámením v spise pripojených listinných dôkazov (návrhom s príl., správou kolízneho opatrovníka, spisom sp. zn. 4P/10/2023 vrátane pripojených spisov týkajúcich sa ďalších detí B.) a zistil tento skutkový stav veci:

5. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 2.10.2023 vyplýva, že šetrením pomerov v rodine bolo zistené, že matka maloletých detí F. A. zomrela dňa X.X.XXXX. Otec maloletých detí bol hospitalizovaný na oddelení dlhodobó chorých, bol prepustený so záverom, že vyžaduje opatrovateľskú starostlivosť. Otec má amputovanú dolnú končatinu v oblasti stehna z dôvodu gangrény končatiny. Je po opakovanej cievej mozgovej príhode, má diabetes. Plnoletá dcéra Mariana požiadala o opatrovateľskú starostlivosť na svojho otca, o ktorého sa aktuálne stará. Otec je ležiacim pacientom a potrebuje 24 hodinovú opatrovateľskú starostlivosť. Ďalší súrodenci vyššie uvedených maloletých detí D. B., nar. XX.X.XXXX, C. B., nar. XX.X.XXXX, A. B., nar. XX.XX.XXXX, G. B., nar. XX.X.XXXX sú rozsudkom Okresného súdu Bardejov, sp. zn. 4P/10/2023 zo dňa 5.4.2023 umiestnené v ústavnej starostlivosť v Centre pre deti a rodiny Svidník, Partizánska 306/6, Svidník. Rozsudok nadobudol vykonateľnosť dňa 11.5.2023 a právoplatnosť dňa 27.5.2023. Dôvodom nariadenia ústavnej starostlivosti bola skutočnosť, že matka maloletých detí zomrela a otec má vážne zdravotné problémy a je odkázaný na pomoc tretích osôb. Sestra E. B. prejavila záujem o to, že si maloleté deti, u ktorých je nariadená ústavná starostlivosť bude brať na hosťovské pobyty počas prázdnin k sebe do domácnosti. V súčasnosti nie je predpoklad na to, aby sa maloleté deti mohli vrátiť do prirodzeného rodinného prostredia. Sestra E. sa vyjadrila, že starostlivosť o viac maloletých detí by nezvládla. Nemá na to potrebné rodičovské schopnosti a zručnosti. Je potrebné, aby sa v rodine zlepšili bytové pomery a zlepšila sa aj sociálno-ekonomická situácia v rodine. Rodičia maloletých detí nebohá A. F., nar. XX.X.XXXX a E. B., nar. XX.X.XXXX žili v družnom vzťahu. Z tohto družného vzťahu pochádza 11 detí, z ktorých 6 detí je ešte maloletých. Plnoleté deti majú svoje rodiny a domácnosti. Plnoletá dcéra E. B., nar. XX.XX.XXXX so svojim manželom H. B., nar. XX.XX.XXXX žila v obci Sveržov v nájomnom sociálnom byte. Po ochorení rodičov sa spolu s manželom presťahovali do ich domácnosti, aby im poskytovala opatrovateľskú starostlivosť. Matka zomrela, starostlivosť zabezpečuje len otcovi. Jej ďalší maloletí súrodenci A. B., nar. XX.XX.XXXX a A. B., nar. XX.X.XXXX zostali v domácom prostredí rodičov, nebola u nich nariadená ústavná starostlivosť. Vzhľadom k tomu, že súrodenci sú maloletí, matka je nebohá a otec je vo vážnom zdravotnom stave a odkázaný na pomoc iných osôb, rozhodla sa sestra E. prevziať súrodencov do náhradnej osobnej starostlivosti. Maloletý A. ukončil povinnú školskú dochádzku, nepripravuje sa na budúce povolanie. Je doma, nezamestnaný. Maloletý A. je žiakom 8. ročníka na ZŠ v Gaboltove. Jeho školská dochádzka je nepravideľná, má veľa vymeškaných neospravedlnených hodín. Má problematické správanie, nerešpektuje svoju sestru. Tunajšie oddelenie vykonal pohovor s maloletým A. za účelom rešpektovania sestry a riadneho plnenia povinnej školskej dochádzky. Maloletý bol upozornený aj na dôsledky svojho problémového správania. Maloletý prisľúbil, že bude dodržiavať povinnú školskú dochádzku, rešpektovať učiteľov a sestru E.. Bude pomáhať s domácimi prácami, pravidelne sa pripravovať na vyučovanie. E. B. spolu s manželom, dvoma maloletými súrodencami a svojim otcom E. B. býva v jednoizbovej drevenej chatrči, ktorá je vybavená nevyhnutným nábytkom. Hygiena domácnosti primeraná bytovým podmienkam. E. E. je nezamestnaný, je v evidencii nezamestnaných občanov na ÚPSVaR Bardejov bez príjmu. Mariana poberá peňažný príspevok za opatrovanie svojho otca v sume 569 € mesačne. Manželia sú bezdetní. Vzhľadom k tomu, že matka detí je nebohá a otec detí je vo vážnom zdravotnom stave a vyžaduje pomoc inej osoby navrhuje, aby maloleté deti boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti sestry E. B.. Otec bol zaviazaný prispievať na výživu každého z maloletých detí vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, vždy k 15 dňu v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov .

6. Na pojednávaní 5.10.2023 kolízna opatrovníčka udávala, že navrhovateľka nemá schopnosti a možnosti na to, aby sa postarala o všetky deti, 4 deti sú v CDR Svidník. Stará sa o tieto dve deti, Sebastián má 17 rokov, ukončil už školu, A. má 16 rokov, ten ešte chodí do školy, ale bolo hlásené zanedbávanie školskej dochádzky. Aj sa to riešilo, ale otec je nevládny. Predpokladá, že bolo konanie zastavené. Deti sú momentálne bez právnej starostlivosti, keďže otec je ležiaci. Navrhovali by skúsiť náhradnú osobnú starostlivosť s tým, že rodinu budú monitorovať, keďže matka je nebohá a otec ležiaci. Ich sestra býva s mužom, ktorý nepracuje. Oni deti nemajú. E. sa presťahovala do Nižného Tvarožca z dôvodu, že bolo potrebné sa postarať o otca. Na deti sa nepoberajú žiadne dávky ani prídavok, ktorý bol pozastavený z dôvodu zdravotného stavu otca. Náhradná osobná starostlivosť je v záujme detí. Navrhuje, aby súd vo veci rozhodol. Rozprávali sa aj so A., kde bol poučený o následkoch zanedbávania školskej dochádzky. Boli mu uložené úlohy, aby rešpektoval sestru, školskú dochádzku a authority v škole. Uvedené budú priebežne vyhodnocovať. Navštevuje ZŠ Gaboltov 8. ročník.

7. Podľa § 44 Zákona o rodine / zák. č. 36/2005 Z.z., ZR / náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. Náhradnou starostlivosťou je

a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),

b) pestúnska starostlivosť a

c) ústavná starostlivosť.

Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

8. Podľa § 45 ZR ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa

do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

9. Podľa § 62 ods. 1- 5 ZR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

10. Podľa § 75 ods. 1 cit. zák. pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

11. Podľa § 81 ods. 1 cit. zák. ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochranej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

12. S ohľadom na vyššie zistené skutočnosti súd dospel k záveru, že v tomto prípade je nutné zabezpečiť starostlivosť o maloletých A. a A. ich zverením do náhradnej osobnej starostlivosti ich plnoletej sestry Mariany, u ktorých sa aj nachádzajú. V tomto prípade je zdravý a priaznivý vývoj, riadna výchova, vzdelanie a starostlivosť o maloletých ohrozené, keďže nemajú zabezpečenú osobnú starostlivosť ich rodičmi. Rodičia nemôžu vykonávať osobnú starostlivosť o maloletých, keďže matka je nebohá a otec pre nepriaznivý zdravotný stav nie je schopný sa o nich postarať a nemá na to vytvorené ani vhodné podmienky, sám potrebuje celodennú starostlivosť. Ich sestra im zabezpečuje všetky potreby. Maloleté deti nemôžu zostať bez akejkoľvek starostlivosti a zastúpenia. Maloletí potrebujú adekvátnu starostlivosť a výchovu a sú na takúto starostlivosť odkázaní, keďže sú zatiaľ maloletí. Maloletí sú na sestru zvyknutí, bývajú s ňou, boli síce problémy s jej rešpektovaním, avšak uvedené rieši aj kolízny opatrovník. Je nutné zabezpečiť ich riadny vývin, a pre prekážky na strane otca momentálne zabezpečené ani byť nemôžu. Sestra riadne zabezpečí ich starostlivosť a výchovu a zastupovanie maloletých v ich záujme. Má na to vytvorené podmienky (aj keď skromné), je schopná sa o nich postarať a chce sa o nich starať aj ďalej. Sama navrhla zverenie maloletých do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

13. Preto súd zhodne s návrhom kolíznej opatrovníčky, zveril maloletých do náhradnej osobnej starostlivosti ich sestry. Sestra maloletých spĺňa všetky zákonné predpoklady pre starostlivosť o maloleté dieťa. Je nutné maloletým (do veku 18-tich rokov) zabezpečiť pokojný a stabilný domov a výchovu, čo podľa názoru súdu sestra zabezpečí a vytvára.

14. Čo sa týka výšky výživného pre maloletého zo strany otca, túto súd určil s poukazom na ust. § 62 ods. 3 ZR v minimálnom rozsahu s poukazom na návrh navrhovateľky a kolízneho opatrovníka a skutočnosť, že nie je v schopnostiach a možnostiach otca prispievať na deti vo vyššom rozsahu. Deti majú výdavky bežné. V zmysle ust. § 45 ods. 8 ZR súd určil povinnosť matke poukazovať výživné k rukám Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov.

15. Súd pri rozhodovaní o osobnej starostlivosti o maloleté dieťa prihliada len na záujem dieťaťa a v tomto prípade je v záujme maloletých, aby boli zverení do náhradnej osobnej starostlivosti ich sestry a to s ohľadom na vyššie zistené skutočnosti.

16. O trovách konania účastníkov súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Bardejov v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje,
- e) podpis,
- f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.